

УДК 378.147:33

DOI:

Олександр Шпак, доктор педагогічних наук, професор
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, м. Київ
Світлана Булавенко, кандидат педагогічних наук, вчитель економіки та географії
Ніжинської гімназії № 3

Наталія Примаченко, кандидат педагогічних наук, член Національної спілки журналістів України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ПОЧАТКОВА ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА – ВАЖЛИВА ЛАНКА ПІДГОТОВКИ ОСОБИСТОСТІ ДО ЖИТТЯ

У статті йдеться про актуальність початкової економічної освіти в системі загальної освіти учнівської молоді, розглядаються напрямки початкової економічної освіти, шляхи, методи та форми навчання основам економіки учнів молодших класів, приділяється увага проблемам початкової економічної освіти школярів.

У нових умовах соціально-економічного розвитку питання формування економічної культури молодого покоління стає важливою стратегічною проблемою системи освіти. Ми вважаємо, що в даний час недостатньо високоякісної освітньо-методичної літератури, в якій пропозиція економічного матеріалу з точки зору складності, асиміляції та методологічних показників відповідає психологічним характеристикам молодшого шкільного віку, а в змісті відповідає сучасним вимогам і положенням економічної науки.

Ключові слова: початкова економічна освіта; економічне виховання; методи та форми економічної освіти; проблеми економічної освіти.

Літ. 6.

Oleksandr Shpak, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor
National Mukhaylo Drahomanov Pedagogical University, Kyiv

Svitlana Bulavenko, Ph.D.(Pedagogy),

Teacher of Economics and Geography, Nizhyn Gymnasium № 3

Nataliya Prymachenko, Ph.D.(Pedagogy), Member of the National Union of Journalists of Ukraine
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

THE INITIAL ECONOMIC EDUCATION IS AN IMPORTANT LINK OF PREPARING THE PERSONALITY FOR LIFE

The article deals with the relevance of initial economic education in the system of general education of pupils, considers the directions of initial economic education, ways, methods and forms of studying the basic principles of the economy of junior pupils, an attention is paid to the problems of elementary economic education of schoolchildren.

The primary economic education is one of the factors influencing the formation of the child's personality and one's relation to the material and spiritual values. The reality of the present requires that even the junior students know that such needs and limitations of their satisfaction, able to make informed (economically rational) choices, represent the purpose of money, understand what the budget of the family is, what is the price of the product and from what it depends on how wealth is created, how it can be ordered.

An economic education at the junior school age, provided that effective pedagogical leadership is the basis for economic education in subsequent age periods. Obtained by students in the elementary school, economic knowledge and skills that will allow solving cognitive and practical tasks rationally, are the necessary basis for further development of economic education and upbringing of children at the following stages of study.

It is important to develop the new methods and forms of economic education. As practice shows, the greatest opportunities of the economic education of junior pupils are collective forms of educational and work activities, where children enter into various relationships with each other, where there are relations of mutual dependence, mutual assistance, where there is a competition, that is, there are opportunities for manifestation of personality traits each member of the team, awareness of the subject in the process of activity.

In the new conditions of social and economic development, the question of the formation of the economic culture of the younger generation becomes an important strategic problem of the educational system. We believe that currently there is not enough high-quality educational and methodical literature, in which the supply of economic material in terms of complexity, assimilation and methodological parameters corresponds to the psychological characteristics of the junior school age, and in content corresponds to modern requirements and provisions of economic science.

Keywords: the initial economic education; an economic education; the methods and forms of economic education; the problems of economic education.

Постановка проблеми. Економіка – це частина повсякденного життя, середовище, яке постійно нас оточує, хочемо ми цього чи ні. Першою причиною вивчення економіки є те, що вона має справу з проблемами, які безпосередньо стосуються кожного з нас. В процесі життя доводиться відповідати на велику кількість запитань і вирішувати багато проблем. Скільки у мене залишиться зарплати після сплати всіх податків і внесків? Під який кредит краще взяти автомобіль і квартиру і взагалі чи варто його брати?

Існують проблеми не тільки сімейного і особистого плану. Кожен з нас проживає в якійсь країні, яка характеризується своєю політичною, а разом з тим і економічною діяльністю, наслідки якої впливають на всіх незалежно від соціального статусу та займаної посади.

Також економіка допомагає відповісти на питання в сфері підприємництва та фінансової діяльності. Чому одні акції ростуть в ціні, а інші падають? А як вплине новий Податковий кодекс на мій бізнес або мої відносини з зарубіжними партнерами?

Економіка допомагає відповісти і на питання глобального або загальнонаціонального характеру. Спектр питань, який охоплює сучасна економіка, досить широкий, і кожна людина стикається з проблемами перерахованих вище сфер, де економіка є єдиним дороговказом до правильної відповіді. Сучасна молодь повинна добре розбиратися в основах ринкової економіки, так як це сьогодні стало особливо актуальним.

Формування основ економічної культури варто розпочинати якомога раніше, ще з дитячого садочку. А потім продовжувати економічну освіту молодших школярів.

На сьогоднішній день зміст освіти в школі змінюється з урахуванням соціально-економічних потреб суспільства. Якщо раніше економічні проблеми відсувалися від школяра і він практично залишався осторонь від них, то сьогодні це вже неможливо.

Істотна роль в системі економічної освіти відводиться загальноосвітній школі, і перш за все початкової ланки, від якості освіти якої залежить успішне становлення економічної культури особистості на всіх наступних етапах навчання. У зв'язку з цим виникає необхідність вже з молодшого шкільного віку знайомити дітей з основами економіки, формувати початкові економічні знання, вміння і навички, психологічну готовність і моральну стійкість до можливих

труднощів, пов'язаних з безробіттям, конкуренцією, зміною роботи та професії. Повсякденна дійсність показує, що вивчення економіки в початкових класах стає реалією сучасної школи [2].

Метою статті є ознайомлення з основами економічної освіти молодших школярів у сучасній системі початкової освіти та визначити шляхи реалізації цього напрямку в початковій школі.

Аналіз актуальних досліджень. Як свідчить вивчення й аналіз літературних джерел, проблема економічної освіти учнів початкових класів довгий час не була предметом спеціального дослідження. Окремі питання, зв'язані з нею, були предметом вивчення А. Богуш, А. Вихрущ, Н. Грами, В. Грошевої, М. Ібрагімової, С. Золотухіної, З. Курлянд, П. Матвеева, М. Мельник, А. Нисимчук, В. Струманського, Б. Струманського та інших. Важливим напрямком наукових пошуків у галузі педагогіки є дослідження й узагальнення проблем економічного виховання учнів у працях таких авторів, як А. Аменд, А. Бірман, Ю. Васильєв, В. Жамін, Н. Клепач, І. Сасова, І. Смолюк, О. Падалка та інші. Проблеми економічної освіти учнів початкових класів в теорії та практиці педагогіки розглядали К. Байкачова, Л. Бекірова, В. Касараба, О. Мельникова.

Виклад основного матеріалу. Початкова школа на сучасному етапі розглядається як ланка в системі цілісної безперервної освіти. Тому вдосконалення шкільної економічної освіти передбачає і зміну початкового навчання економіки.

Початкова економічна освіта є одним з факторів, що впливають на становлення особистості дитини та її відношення до матеріальних і духовних цінностей. Реальність сьогодення вимагає, щоб навіть молодший школяр знав, що таке потреби і обмеження можливостей їх задоволення, вмів робити усвідомлений (економічно раціональний) вибір, представляв призначення грошей, розумів, з чого складається бюджет сім'ї, що таке ціна товару і від чого вона залежить, як створюється багатство, як ним можливо розпорядитися. Тому дуже важливо саме в цей час правильно піднести дітям ту економічну інформацію, з якою вони стикаються в реальному житті [6].

Під початковою економічною освітою розуміється початковий етап становлення і розвитку особистості молодшого школяра шляхом оволодіння ним основами економічних знань, умінь навчальної та економічної діяльності. Метою початкової економічної освіти є

формування у молодшого школяра економічної культури, початкових уявлень про оточуючі економічні умови життя і діяльності людей. Школяр повинен мати уявлення про шкільну економіку, а саме – чітко розуміти, у що обходиться розбите скло, зламана парта, ремонт, нерациональна витрата електроенергії і води [1].

Багато років призначення початкової школи полягало в тому, щоб дати дітям елементарні навички читання, письма, рахування і розширити їх уявлення про навколишній світ. До певного моменту така мета початкової освіти цілком відповідала її соціальному призначенню. Згодом початкова школа увійшла в систему неповної, а потім і повної середньої освіти. Відповідно змінилися цілі і завдання початкової економічної освіти. В даний час вона покликана не тільки і не стільки озброїти учнів основами економічних знань, необхідних для здійснення подальшої безперервної економічної освіти, скільки сформувати у молодших школярів бажання і вміння вчитися, закласти фундамент розвитку мислення і становлення таких якостей особистості, які дозволили б кожному знайти своє місце в світі, реалізувати свої можливості [2].

Таким чином, на перший план в початковій економічній освіті висуваються: становлення і розвиток особистості молодшого школяра, формування навчальної діяльності. Початкова економічна освіта і процес її отримання повинні стати природною частиною життя кожної дитини, життя духовно насиченого, повного відкриттів і перемог, в результаті якого і відбувається становлення особистості [1].

Економічна освіта молодших школярів, в першу чергу, має бути направлена на їх інтелектуальний розвиток. Чим вищий інтелект, тим більше людських якостей здатний засвоїти учень. Крім того, високий рівень розвитку інтелекту служить свого роду захистом учню: людина в майбутньому буде здатна освоїти складні професії, зрозуміти сутність політичних і економічних процесів, які відбуваються в суспільстві. А це, в свою чергу, дозволить уникнути багатьох проблем і зайняти належне соціальне становище. Широка освіченість є гарантом особистої свободи людини. Тому подолання інтелектуальної нерозвиненості є одним з найважливіших завдань економічної освіти [2].

Вирішення цього завдання потрібно починати з початкової школи. На вивчення економіки в початкових класах у більшості шкіл не виділяється спеціального навчального часу, а рівень економічної освіти молодших школярів

(вони не можуть зрозуміти і пояснити ті процеси і явища, з якими їм доводиться стикатися у повсякденному житті), їх інтелектуального розвитку часто не відповідає сучасним вимогам. У зв'язку з цим, основними напрямками вдосконалення початкової економічної освіти є підвищення освітньої ролі економіки, як навчального предмету, або ж використання економічних знань під час вивчення інших навчальних дисциплін.

Отже, економічну освіту необхідно здійснювати з перших років навчання в школі. У вирішенні цього завдання особливе місце займає вчитель початкових класів. Зрозуміло, що економічна освіта молодших школярів носить пропедевтичний характер, так як на даному етапі відбувається ознайомлення з основними економічними поняттями. Початкові знання дітей дозволять вчителю вийти на більш високий рівень освіти, формувати економічно значущі якості особистості: ощадливість, вміння планувати, здійснювати вибір [2].

Таким чином, економічне виховання в молодшому шкільному віці за умови ефективного педагогічного керівництва є фундаментом для здійснення економічного виховання в наступні вікові періоди. Отримані учнями в початковій школі економічні знання і вміння, які дозволять раціонально вирішувати пізнавальні та практичні завдання, є необхідною основою для подальшого розвитку економічної освіти і виховання дітей на наступних щаблях навчання. Формування у школярів економічної культури відбувається в якійсь мірі простіше, ніж в дітей старшого віку, оскільки над ними менше висить тягар застарілих уявлень, що не вимагають особливої переорієнтації їхніх поглядів [5].

У систему критеріїв результативності навчання економіці молодших школярів включаються наступні рівні:

- 1) оволодіння учнями економічною мовою;
- 2) засвоєння економічних понять;
- 3) сформованості економічних умінь і навичок;
- 4) сформованості загальних інтелектуальних умінь;
- 5) сформованості умінь і навичок раціональної праці;
- 6) сформованості якостей знань;
- 7) підготовленості учнів до праці в суспільному виробництві [2].

Як бачимо, перші три рівні характеризують власне економічний зміст початкової економічної освіти, 4 – 7 рівні відповідають формуванню в учнів загальнокультурних умінь і якостей особистості.

Важливим є формування якостей: економності, ощадливості, організованості, відповідальності, колективізму, діловитості, працьовитості, лідерства, ініціативності. Дані якості можуть проявитися в більшій чи меншій мірі у молодших школярів в залежності від вироблення певних звичок, прищеплених на несвідомому рівні з перших років життя в сім'ї, а потім в школі. Отримувані економічні знання і вміння дозволяють молодшим школярам більш цілеспрямовано і усвідомлено працювати над собою в плані виховання необхідних економічно значущих якостей.

Варто зазначити, що потенційні можливості учнів молодшого шкільного віку дозволяють здійснювати їх економічне виховання. При цілеспрямованому педагогічному керівництві цим процесом діти засвоюють економічні поняття на різних рівнях: від уявлень до усвідомлення сутності цих понять, набувають економічних вмінь допрофесійного характеру, формуються як особистість [6].

Важливо виробити нові методи і форми економічної освіти. Як показує практика, найбільші можливості для здійснення економічного виховання молодших школярів мають колективні форми навчальної і трудової діяльності, де діти вступають в різноманітні відносини один з одним, де виникають відносини взаємної залежності, взаємної допомоги, де присутній дух змагання, тобто є можливість для прояву особистісних якостей кожного члена колективу, усвідомлення себе суб'єктом у процесі діяльності. Одним з найважливіших завдань економічного виховання молодших школярів є їх економічне інформування, тобто формування економічного кругозору. Економічне виховання дітей молодшого шкільного віку передбачає здійснення економічного виховання молодших школярів в процесі вивчення основ наук, трудового навчання і суспільно-корисної праці, в сім'ї, у позаурочній виховній роботі з метою формування елементів економічної свідомості та основ економічної культури [6].

Активізації інтересу дітей до економічних знань сприяють завдання пошукового характеру, які передбачають залучення матеріалів з книг, газет, телепередач і інших джерел.

Один із ефективних шляхів економічної освіти – проблемний характер навчання. У чому його перевага? Якщо, наприклад, при пояснювально-ілюстративному методі відбувається, в основному, просте запам'ятовування відомих висновків і узагальнень, що викладаються вчителем, то при проблемному – активізується

самостійна розумова діяльність учнів, тобто у них розвивається пізнавальний інтерес [4].

Розкриваючи основний зміст викладеного матеріалу шляхом постановки конкретних питань, вчителю вдається, по-перше, сконцентрувати увагу учнів і дати їм можливість мислити послідовно, глибоко, і, по-друге, підштовхнути їх до самостійних висновків.

Проблемний виклад робить засвоєний матеріал більш доказовим і переконливим, розвиває в учнів різні якості розуму, дає зразок наукового пошуку, вчить мислити діалектично, підвищує пізнавальні інтереси [5].

Все це є передумовою формування у дітей економічної культури і економічної свідомості. Проблемні форми навчання, в свою чергу, вимагають від самого вчителя глибоких наукових знань, педагогічної майстерності; вміння так організувати економічну освіту, щоб учні заодно з ним брали участь у вирішенні будь-яких питань. При цьому учні стають ніби однодумцями, співучасниками розумової діяльності вчителя. В результаті в процесі навчання формується витримана, активна особистість, яка вміє відстоювати свої переконання і обґрунтовувати свої вчинки.

Успіх економічної освіти школярів багато в чому залежить від умінь користуватися різноманітними формами цієї роботи. Оскільки робота з економічної освіти ще не стала важливою стороною виховної діяльності вчителів, доводиться шукати різні форми і методи. Величезні можливості для перетворення цих знань у особисті переконання таїть в собі позакласна робота. Форми економічного виховання в системі позакласної роботи можуть бути різними: гуртки економіки, суспільно-корисна праця, бесіди, тематичні стенди, вечори запитань і відповідей, екскурсії на підприємства, походи, стінгазети, конкурси, фестивалі, літні економічні зміни дитячих таборів [4].

У процесі позакласної роботи учні залучаються до різноманітної практичної діяльності, яка сприяє формуванню у них міцних практичних економічних умінь, навичок і звичок поведінки.

Позакласна робота здійснюється у вільний від визначених занять час і будується виключно на основі добровільності і відповідно до особистих інтересів і схильностей дітей. Позакласна робота повинна розвивати творчу ініціативу, самостійність, формувати навички та вміння працювати в колективі.

З кожним роком з'являються все нові і нові форми позакласної роботи, накопичується досвід. Різноманітні форми позакласної роботи

забезпечують можливість задовольнити інтереси і запити учнів.

Без виявлення ініціативи дітей робота стає нецікавою і не дає позитивних результатів. Необхідно надавати велике значення самодіяльності в проведенні заходів з економічного виховання в позаурочний час (прояв ними ініціативи, вміння самостійно працювати, вчитися, передавати свої знання товаришам, активно брати участь у будь-якій роботі, що проводиться). Гарний результат дають проведення тематичних позакласних годин, екскурсій, зустрічей або гурткової роботи з використанням економічного виховання. А самодіяльність і ініціативність повинні стати одним з основних принципів такої роботи. Бо коли робота відповідає цим принципам, діти захоплюються, цікавляться нею, вони отримують велике задоволення, набувають корисних навичок, у них виховується творча ініціатива. Адже у процесі економічного виховання у школярів формується економічна культура, а це сприяє осмисленню явищ економічного життя, засвоєнню економічних понять і теорії в їх логічному взаємозв'язку, розумному оперуванні знаннями [6].

Економічна культура є відображенням людиною закономірностей суспільного виробництва у вигляді понять, а точніше кажучи, в їх певній системі, логічного зв'язку. Це вимагає постійного підвищення економічних знань і навичок. Таким чином, логічно стверджувати, що економічна освіта і виховання в нашому суспільстві мають бути загальними, охоплювати всі категорії і соціальні групи населення, з акцентом на формування в учнів наукового підходу до оцінки соціальних проблем, здатності до самостійного, творчого мислення, розвитку економічної свідомості в відповідності з економічними законами сучасної перебудови всього життя суспільства [5].

Незважаючи на те, що ідей, методичних напрацювань з'являється дедалі більше, продуктивність роботи з економічної освіти та виховання невисока, простежується низка проблем з початкової економічної освіти.

На наш погляд, основна причина низької ефективності економічної освіти і виховання молодших школярів як основи формування їх економічної культури полягає в тому, що в цій роботі немає системи.

По-перше, вчителі початкових класів не мають спеціальної науково-методичної підготовки в галузі економіки.

По-друге, використовуються традиційні

підходи, методи і засоби навчання та виховання без урахування специфіки самого предмета “Економіка”.

По-третє, відсутня єдина апробована програма курсу “Економіка” для молодших школярів.

По-четверте, велика кількість наявної навчально-методичної літератури з економіки ще раз доводить відому істину, що велика кількість не завжди відповідає високій якості.

Висновки. Таким чином, в нових умовах соціально-економічного розвитку питання формування економічної культури підростаючого покоління стає важливою стратегічною проблемою освітньої системи. Вважаємо, що в даний час недостатньо якісної навчально-методичної літератури, в якій подача економічного матеріалу за рівнем складності, засвоєння і методичним параметрам відповідає психологічним особливостям молодшого шкільного віку, а за змістом відповідає сучасним вимогам і положенням економічної науки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Байкачова К. Сучасний стан та проблеми економічної освіти молодших школярів / К. Байкачова – Режим доступу : [file:///C:/Users/Valeriy/Downloads/Sitimn_2012_32_18%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/Valeriy/Downloads/Sitimn_2012_32_18%20(3).pdf)
2. Мельникова О. Зміст економічної освіти в початковій школі та пріоритети її формування в Україні / О. Мельникова – Режим доступу : [file:///C:/Users/Valeriy/Downloads/znpkhnpu_eko_2010_10_17%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Valeriy/Downloads/znpkhnpu_eko_2010_10_17%20(1).pdf)
3. Касараба В. Методи економічного виховання в школі / В. Касараба – Режим доступу: http://school3ra.ucoz.ua/publ/metodi_ekonomichnogo_vikhovannja_u_shkoli/1-1-0-9
4. Солдатова Л. Дидактичні ігри з використанням економічної термінології / Л. Солдатова // Початкова школа. – 2000. – №6. – С. 27–28.
5. Формування економічного мислення молодших школярів. Методичні знахідки вчителів початкових класів з поглибленим вивченням основ економіки / Упор.: О. В. Палига, М. В. Джус. – Тернопіль: Мандрівець, 2009.
6. Юровський Д. Б. Економіка для початківців / Д. Б. Юровський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1988.

REFERENCES

1. Baikacheva, K. (2012). Suchasny stan ta problem ekonomichnoyi osvity molodshyh shkolyariv [The current state and problems of the economic education of junior pupils]. Available at: [file:///C:/Users/Valeriy/Downloads/Sitimn_2012_32_18%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/Valeriy/Downloads/Sitimn_2012_32_18%20(3).pdf) [in Ukrainian].

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ

2. Melnikova, O. (2010). Zmist ekonomichnoyi osvity v pochatkoviy shkoli ta priorityy ii formyvannya v Ukraini [The content of economic education in elementary school and the priorities of its formation in Ukraine]. Available at: [file:///C:/Users/Valeriy/Downloads/znpkhnpu_eko_2010_10_17%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Valeriy/Downloads/znpkhnpu_eko_2010_10_17%20(1).pdf) [in Ukrainian].

3. Kasaraba, V. (2014). Metody ekonomichnogo vyhovannya v shkoli [The Methods of economic education at school]. Available at: http://schol3ra.ucoz.ua/publ/metodi_ekonomichnogo_vihovannja_u_shkoli/1-1-0-9 [in Ukrainian].

4. Soldatova, L. (2000). Dydaktychni igry z

vykorystannyam ekonomichnoi terminologii [The Didactic games with using the economic terminology]. *Elementary School*, no.6, pp. 27–28. [in Ukrainian].

5. Paliga, O. & Dzhus, M. V. (Ed.). (2009). *Formuvannya ekonomichnogo myslennya molodshyh shkoliariv* [The Formation of economic thinking of junior pupils]. *Metodychni znakhidky vchyteliv pochatkovykh klasiv z pohlyblyenym vyvchenniam osnov ekonomiky* [Methodological finds of primary school teachers with in-depth study of the fundamentals of economics]. Ternopil: Traveler. [in Ukrainian].

6. Yurovsky, D. (1988). *Ekonomika dlya pochatrivtciv* [Economics for beginners]. Ternopil: Textbooks and manuals. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 11.04.2018

УДК 378.22:004.9

DOI:

Наталія Бахмат, доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри теорії та методик початкової освіти
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ

У статті йдеться про освітньо-наукову підготовку магістрів у закладах вищої освіти як процес розвитку їх професійно-особистісних якостей, формування професійної та дослідницької компетентності в освітній і майбутній фаховій діяльності, що сприяє вирішенню інноваційних завдань в умовах інформатизації освіти. Описано зміст авторської навчальної дисципліни "Методологія та технології інформатизації педагогічної діяльності вчителя початкової школи", вивчення якої забезпечує формування фахової компетентності педагогів до використання різноманітних інформаційних технологій в освітньому процесі вищої і початкової школи.

Ключові слова: виробничі функції; інформаційно-комунікаційні технології; професійна компетентність; інноваційне середовище; електронні освітні ресурси; соціальна освітня мережа.

Лім. 5.

Nataliya Bakhmat, Doctor of Sciences (Pedagogy), Associate Professor,
Professor of the Elementary Education Theory and Methodology of
Primary Education Department Kamyanets-Podilskiy Ivan Ohienko National University

THE FEATURES OF EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC TRAINING OF MASTERS IN THE EDUCATION INFORMATIZATION CONDITIONS

The article deals with the educational and scientific preparation of masters in the institutions of higher education as a process of their professional and personal qualities development, the formation of professional and research competence in educational and future professional activity that promotes the innovative tasks solving in the conditions of education informatization. Their training system state, taking into account the current tendencies of education informatization testifies to the lack of the subject development component – the specifics of the analysis, selection, creation and use of ICT tools in accordance with production tasks. The effective organizational and methodical decisions as a systematic influence on the formation of professional competencies in the system of educational and scientific preparation of masters in HES was the introduction of a curriculum for the training of future elementary school teachers of selective educational discipline "Methodology and technology of the informatization of the pedagogical activity of teacher of elementary school", the study of which provides formation of the teachers professional competence to the use of various information technologies in the higher and elementary school educational process. The purpose, the task, the subject of studying the discipline, the content component of the program, represented by two content modules, the forms and methods of the organization of training are revealed, a number of tasks for independent work of students is given in the course of studying, which provides the formation of the higher education applicants readiness for self-organization, self-education, and self-improvement.